

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ХІМІЇ ТА ФАРМАЦІЇ

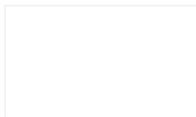
І. М. Радасва

ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення практичних занять з курсу

ОДЕСА
ОНУ
2022

УДК 614.4:615.4

Укладач:

І. М. Радаєва, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фармакології та технології ліків.

Рекомендовано вченою радою
факультету хімії та фармації ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 7 від 12.04.2022 р.

Рецензенти:

Л. В. Еберле, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фармакології та технології ліків ОНУ імені І. І. Мечникова;

О. В. Устянська, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фармакології та технології ліків ОНУ імені І. І. Мечникова.

Радаєва І. М.

Імунопрофілактика інфекційних хвороб : метод. вказівки /
І. М. Радаєва. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. – 28 с.

Методичні вказівки для проведення практичних занять з курсу «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» призначені для засвоєння студентами теоретичних знань з умов зберігання вакцин та анатоксинів, протипоказань до проведення щеплень, поствакцинальних реакцій та ускладнень, епідеміологічної та імунологічної ефективності імунопрофілактики, особливостей вакцинації різних груп населення, сумісного введення вакцинних препаратів.

УДК 614.4:615.4

© Радаєва І. М., 2022

© Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Заняття 1.	
Загальні відомості про імунітет та імунопатологічні стани. Препарати, що використовуються для імунопрофілактики інфекційних хвороб. Вакцини, їх види	6
Заняття 2.	
Організація проведення імунопрофілактики в Україні. Статті Конституції України і чинних Законів України. Накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики. Календар профілактичних щеплень в Україні. Вакцинація за віком. Поствакцинальні реакції та ускладнення. Вакцинація дорослих із супутніми хворобами	10
Заняття 3.	
Імунопрофілактика дифтерії, кашлюку та правця. Імунопрофілактика вірусних гепатитів А і В, поліомієліту	13
Заняття 4.	
Імунопрофілактика кору, краснухи та паротитної інфекції, вітряної віспи, туберкульозу, кліщового енцефаліту, менінгококової інфекції	16
Заняття 5.	
Імунопрофілактика пневмококової та гемофільної інфекції, холери, жовтої гарячки	19
Заняття 6.	
Імунопрофілактика пневмококової та гемофільної інфекції, холери, жовтої гарячки	22
Питання до залікового заняття з дисципліни «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» для студентів спеціальності «Фармація»	25

ВСТУП

Актуальною проблемою сучасної медицини є захворюваність на інфекційну патологію. Імунопрофілактика – це можливість створення не тільки активного, але й пасивного імунітету у людини. Ефективність вакцинації проти багатьох інфекцій у всьому світі вже доведена протягом не тільки десятиліть, а й навіть століть, починаючи з часів Дженнера (1796 р.) та Пастера (1885 р.).

Якщо спочатку розвиток вакцинології як медичної галузі відбувався дуже повільно, то у 20-му сторіччі, особливо в його другій половині, він набув бурхливого характеру. На зміну багатьом моновакцинам прийшли багатокomпонентні комбіновані препарати. На сьогодні у світі виробляються вакцини для профілактики майже 40 інфекційних хвороб і їх кількість щорічно збільшується.

Вакцини – це імунобіологічні препарати, які містять у своєму складі живі ослаблені або убиті мікроорганізми, чи їх знезаражені токсини. Процес виготовлення нових вакцин може тривати декілька десятиліть для того, щоб досягнути їх безпеки і при цьому забезпечити формування тривалої імунної відповіді, захист від справжніх збудників інфекційних хвороб. Живі вакцини викликають найбільше суперечок щодо їх застосування. Вони містять ослаблені мікроорганізми, однак імовірність виникнення інфекційного захворювання після щеплення відповідною вакциною є мінімальною. При виготовленні вакцини мікроорганізми ще додатково ослаблюють і постійно перевіряють на здатність викликати захворювання. Для того, щоб знищити вірулентність мікобактерій туберкульозу (тобто можливість викликати захворювання) французьким вченим Кальметту і Джерену знадобилось близько 12 років. В теперішній час відбувається цілеспрямована наукова робота по розробці нових видів вакцин, які не містять живих збудників, щоб зменшити ризики виникнення післявакцинальних реакцій до мінімуму. Їх розробляють методами генної інженерії. Такі препарати містять лише антигени збудників і мають значно меншу здатність викликати побічні реакції.

В Україні обов'язкова вакцинація здійснюється проти десяти хвороб, хоч перелік рекомендованих та дозволених за епідеміологічними показами в рази ширший.

Імунізація є не лише найефективнішим засобом у подоланні інфекційних захворювань, вона забезпечує реалізацію невід'ємного права людини на здорове і повноцінне життя.

ЗАГАЛЬНА ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Заняття № 1. Загальні відомості про імунітет та імунопатологічні стани. Препарати, що використовуються для імунопрофілактики інфекційних хвороб. Вакцини, їх види.

Ціль заняття: формування знань про імунітет, імунопатологічні стани, види вакцин. Поглиблення знань про історію сучасної імунопрофілактики. Визначення основних понять, що стосуються теми заняття, вивчення основних принципів імунопрофілактики інфекційних хвороб.

Запитання для самоконтролю:

1. Поняття «імунітет».
2. Функції імунної системи.
3. Центральна та периферична імунна система.
4. Клітини імунної системи.
5. Форми імунітету.
6. Поняття «інфекційні хвороби».
7. Що таке імунопрофілактика.
8. Історія сучасної імунопрофілактики.
9. Класифікація вакцин.
10. Живі вакцини. Навести приклади живих вакцин.
11. Інактивовані вакцини. Навести приклади.
12. Аутовакцини. Навести приклади.
13. Хімічні вакцини. Навести приклади.
14. Субодиничні та спліт-вакцини. Навести приклади.
15. Анатоксини. Навести приклади.
16. Синтетичні вакцини. Навести приклади.
17. Генно-інженерні вакцини. Навести приклади.
18. Вакцини на основі трансгенних вакцин.
19. Способи введення вакцин.
20. Імунні сироватки.
21. Моноклональні антитела.

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. Імунопрофілактика – це створення імунного прошарку серед населення з використанням:

- а) живих, інактивованих, хімічних вакцин, анатоксинів та імуноглобулінів;
- б) лише анатоксинів;
- в) тільки живих, інактивованих та хімічних вакцин;
- г) імуноглобулінів, сироваток, бактеріофагів.

2. Активна імунопрофілактика ,– це

- а) створення штучного активного імунітету шляхом введення вакцин
- б) підтримка природного імунітету шляхом введення вакцин
- в) створення штучного активного імунітету шляхом введення імуномодуляторів
- г) підтримка природного імунітету шляхом введення імуномодуляторів

3. Природний пасивний імунітет виробляється в результаті

- а) бактеріоносійства
- б) введення вакцин
- в) введення сироваток
- г) передачі антитіл від матері до плода

4. Вакцини – це:

- а) імунобіологічні препарати для створення штучного активного спеціального імунітету з метою профілактики інфекційних захворювань
- б) імунобіологічні препарати для посилення вродженого імунітету з метою профілактики інфекційних захворювань

в) імунобіологічні препарати для створення штучного активного спеціального імунітету з метою лікування інфекційних захворювань

г) імунобіологічні препарати для створення штучного активного неспецифічного імунітету з метою профілактики інфекцій

5. Напруженість імунітета – це:

а) стан, при якому організм спроможний залишатися несприйнятливим до інфікування різними дозами збудника

б) стан, при якому організм не спроможний залишатися несприйнятливим до інфікування різними дозами збудника

в) метод профілактики інфекційних захворювань шляхом створення або посилення штучного імунітету

г) здатність активувати макрофаги, дендритні клітини, клітини Лангерганса, що беруть участь у процесінгу і представленні антигену

6. Стабільність вакцин – це:

а) збереження імуногенних властивостей вакцин при транспортуванні, зберіганні та застосуванні

б) збереження імуногенних властивостей вакцин при транспортуванні

в) збереження імуногенних властивостей вакцин при зберіганні та застосуванні

г) збереження імуногенних властивостей вакцин при застосуванні, що беруть участь у процесінгу і представленні антигену

7. До складу хімічних вакцин входять

а) атенуйовані штами збудників

б) інактивовані культури збудників

в) хімічні компоненти збудників, що мають імуногенність

г) хімічні компоненти збудників, що не мають імуногенність

8. Для введення вакцин не використовується шлях введення
- а) внутрішньом'язовий
 - б) підшкірний
 - в) внутрішньошкірний
 - г) внутрішньовенний

Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. /Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А. П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Абдул К. Аббас. Основи імунології. Функції та розлади імунної системи. Київ: Медицина, 2020. 324 с.
4. Мікробіологія з основами імунології: / В. В. Данилейченко, Й. М. Федечко, О. П. Корнійчук, І. І. Солонинко. – Київ: Медицина, 2020. – 376 с.
5. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.

Заняття № 2. Організація проведення імунопрофілактики в Україні. Статті Конституції України і чинних Законів України. Накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики. Календар профілактичних щеплень в Україні. Вакцинація за віком. Поствакцинальні реакції та ускладнення. Вакцинація дорослих із супутніми хворобами.

Ціль заняття: формування знань про проведення імунопрофілактики в Україні, про календар профілактичних щеплень для дітей до року та після року, про поствакцинальні реакції та ускладнення та мери їх попередження.

Запитання для самоконтролю:

1. Календар профілактичних щеплень.
2. Щеплення за віком. Рекомендовані щеплення.
3. Щеплення за станом здоров'я.
4. Протипоказання до вакцинації.
5. Поствакцинальні реакції та ускладнення, їх діагностика та лікування.
6. Статті Конституції України і чинних Законів України стосовно імунопрофілактики.
7. Накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики.
8. Вакцинація вагітних. Вакцинація при лактації.
9. Вакцинація дорослих із супутніми хворобами
10. Вакцинація дорослих з імунодефіцитними станами.
11. Вакцинація ВІЛ-інфікованих

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. До поствакцинальних ускладнень належить:
 - а) анафілактичний шок, що розвинувся у перші 12 годин після введення вакцини
 - б) запаморочення
 - в) підвищення температури тіла до субфебрильних цифр

г) втрата нюху

2. Який із перерахованих препаратів необхідно мати у протишоковій аптечці

- а) адреналін
- б) дибазол
- в) фенозепам
- г) корвалол

3. Календар профілактичних щеплень за епідемічними показаннями включає

- а) групи населення, що підлягають вакцинації, перелік інфекційних захворювань, терміни вакцинації та ревакцинації
- б) календар визначає лише терміни вакцинації та ревакцинації
- в) лише групи захворювань, за якими проводиться вакцинація
- г) лише групи населення за якими проводиться вакцинація

4. Планова вакцинація проводиться проти

- а) ГРВІ
- б) дизентерії
- в) кору
- г) сальмонельозу

5. Після проведення вакцинації необхідно

- а) проводити спостереження в умовах стаціонару протягом доби
- б) немає необхідності у спостереженні
- в) попросити пацієнта передзвонити протягом години та повідомити про самопочуття
- г) продовжити спостереження протягом 30 хвилин

6. Щеплення за епідемічними показаннями проводяться при загрозі виникнення

- а) ГРВІ
- б) позалікарняної пневмонії

- в) кліщового енцефаліту
- г) гострого трахеїту
- 7. Протипоказанням для проведення вакцинації є
 - а) небажання батьків
 - б) гостре інфекційне та неінфекційне захворювання
 - в) плач дитини при вакцинації
 - г) почервоніння в зоні ін'єкції за попередньої вакцинації

Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. /Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А. П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т. В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
5. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
6. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С. О., Голубовської О. А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
7. Накази МОЗ [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://moz.gov.ua/nakazi-moz>

СПЕЦІАЛЬНА ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Заняття № 3. Імунопрофілактика дифтерії, кашлюку та правця. Імунопрофілактика вірусних гепатитів А і В, поліомієліту.

Ціль заняття: формування знань про предмет, визначення основних понять, що стосуються теми заняття, вивчення основних принципів імунопрофілактики дифтерії, кашлюку, правця, поліомієліту, вірусних гепатитів А і В.

Запитання для самоконтролю:

1. Для кого проводиться обов'язкова вакцинація від вірусного гепатиту В.
2. Для кого рекомендується вакцинація від вірусного гепатиту А.
3. Протипоказання до вакцинації проти гепатиту В.
4. Екстрена профілактика правця.
5. Імунопрофілактика кашлюка.
6. Імунопрофілактика дифтерії.
7. Правцевий анатоксин.
8. Адсорбована кашлюково-дифтерійно-правцева вакцина (АКДП).
9. Види АДКП.
10. Імунопрофілактика поліомієліту.
11. Види вакцинації проти поліомієліту.
12. Імунопрофілактика сказу.

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. Курс вакцинації АКДП складається
 - а) з 1 щеплення
 - б) з 2 щеплень
 - в) з 3 щеплень
 - г) з 4 щеплень

2. Почервоніння (еритема) і набряк (затвердіння) діаметром більше 30 мм після введення АКДП це
- а) реакція легкого ступеню тяжкості
 - б) реакція середнього ступеню тяжкості
 - в) реакція важкого ступеню тяжкості
3. Вакцину АКДП при вагітності та в період лактації
- а) не застосовують
 - б) застосовують
4. Вакцина АДП-М – це
- а) препарат від дифтерії та правця зі збільшеним вмістом антигенів
 - б) препарат від дифтерії та правця зі зменшеним вмістом антигенів
5. Інактивована вакцина проти гепатиту А дозволена до використання у
- а) дітей з 6 місяців життя
 - б) дітей з 12 місяців життя
 - в) дітей з 1 місяця життя
 - г) дітей з 3 місяців життя
6. Для перших щеплень проти поліомієліту рекомендована
- а) інактивована вакцина проти поліомієліту
 - б) пероральна вакцина проти поліомієліту
7. Якщо немає відомостей про щеплення проти дифтерії потрібно
- а) повірити тому, хто звернувся, і зробити запис в амбулаторній карті
 - б) провести ІФА для визначення рівня антитіл
 - в) провести планову імунізацію

8. За яких обставин вакцинація проти кашлюку не проводиться:
- а) в анамнезі захворювання вказівку на вірусний гепатит, перенесений 1,5 роки тому
 - б) перенесено раніше захворювання на кашлюк;
 - в) дитині віком 5 років, що раніше не щеплювалася

Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. /Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А.П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т. В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
5. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
6. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С. О., Голубовської О. А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
7. Вірусні гепатити у схемах, таблицях та малюнках. Посібник із проблеми вірусних гепатитів для лікарів-інтернів та слухачів ФПДО / Б. А. Грасун, Р. Ю. Грицко, А. Б. Герасун. Е. Ю. Малинникова, М. І. Михайлов. – Львів: Ліга-Прес, 2012. – 123 с.

Заняття № 4. Імунопрофілактика кору, краснухи та паротитної інфекції, вітряної віспи, туберкульозу, кліщового енцефаліту, менінгококової інфекції.

Ціль заняття: формування професійних знань про предмет, визначення основних понять, що стосуються теми заняття.

Запитання для самоконтролю:

1. Комплексна трикомпонентна вакцина (КПК).
2. Протипоказання к КПК.
3. Імунопрофілактика вітряної віспи.
4. Вакцинація та ревакцинація БЦЖ.
5. Протипоказання до вакцинації БЦЖ.
6. Специфічна профілактика кліщового енцефаліту.
7. Імунопрофілактика менінгококової інфекції

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. Для екстреної пасивної імунізації проти кліщового енцефаліту використовується
 - а) введення інактивованого вірусу без ревакцинації
 - б) введення інактивованого вірусу з ревакцинації через 1 місяць
 - в) введення інактивованого вірусу з ревакцинації через 2 місяці
 - г) імуноглобулін проти кліщового енцефаліту
2. Для відбору осіб, які підлягають ревакцинації проти туберкульозу, лікар має попередньо провести
 - а) пробу Манту
 - б) пробу Пірке
 - в) пробу Шика
3. Яка вакцина використовується проти туберкульозу у дорослих
 - а) АДС
 - б) АКДС

- в) БЦЖ
- г) БЦЖ-М

4. Коли вперше прищеплюють дітей проти кору

- а) 12 місяців
- б) 5-6 місяців
- в) 6 років
- г) 6 місяців

5. Вакцину БЦЖ в один день з іншими щепленнями

- а) проводять
- б) не проводять

6. Обмеженого захисту від кору можна досягти за допомогою вакцинації, яка зроблена не пізніше,

- а) ніж через 24 годин після того, як людина контактувала з хворим на кір
- б) ніж через 72 години після того, як людина контактувала з хворим на кір
- в) вакцинацію робити не треба

8. Найчастіше ускладнення після захворювання на кір розвиваються

- а) у дітей після 6 років
- б) у дорослих після 30 років
- в) ускладнень немає

9. Протипоказання до введення БЦЖ- та БЦЖ-М-вакцин:

- а) гемолітична хвороба
- б) маса тіла новонародженого менше 2000 г
- в) реакція Манту з 2 ТЕ позитивна

10. Протягом якого часу необхідно запобігати вагітності після вакцинації від вітряної віспи

- а) 1 місяць
- б) 1 тиждень
- в) 3 місяця
- г) немає необхідності

Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. / Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А. П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т. В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
5. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
6. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С. О., Голубовської О. А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
7. Туберкульоз: Підручник / За ред. проф. О. К. Асмолова. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2002. — 276 с. — (Б-ка студента-медика).
8. Навчальний посібник з туберкульозу: Навчальний посібник. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002.– 168 с. + 4 с. додатки.

Заняття № 5. Імунопрофілактика пневмококової та гемофільної інфекції, холери, жовтої гарячки.

Ціль заняття: формування професійних знань про предмет, визначення основних понять, що стосуються теми заняття.

Запитання для самоконтролю:

1. Імунопрофілактика холери.
2. Імунопрофілактика жовтої гарячки.
3. Хто має вакцинуватися проти жовтої гарячки.
4. Імунопрофілактика гемофільної інфекції.
5. Види вакцин, що містять Нів-компонент.
6. Імунопрофілактика пневмококової інфекції.
7. Типи вакцин від пневмококової інфекції.

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. Специфічна профілактика жовтої лихоманки передбачає використання
 - а) анатоксину
 - б) анатоксину + специфічного імуноглобуліну
 - в) вакцини
 - г) специфічного імуноглобуліну

2. Найчастішою реакцією на запровадження вакцини проти гемофільної інфекції є
 - а) анафілактичний шок
 - б) виражений набряк у місці введення
 - в) підвищення температури
 - г) судоми

3. За відсутності вакцинації у ранньому віці дітям віком від 12 до 23 місяців вакцину вводять
 - а) 1 раз

- б) 2 рази
- в) 3 рази
- г) 4 рази

4. За відсутності вакцинації у ранньому віці дітям віком від 2 до 5 років вакцину вводять

- а) 1 раз
- б) 2 рази
- в) 3 рази
- г) 4 рази

5. Вакцинація проти жовтої лихоманки та проти холери робиться з інтервалом у

- а) 3 місяці
- б) 5 місяців
- в) 1 рік
- г) інтервалу немає

6. Вакцинація проти жовтої лихоманки має бути завершена

- а) за 21 день до виїзду до ендемічних за цією інфекцією країн
- б) за 30 днів до виїзду до ендемічних за цією інфекцією країн
- в) за 1 день до виїзду до ендемічних за цією інфекцією країн
- г) за 11 днів до виїзду до ендемічних за цією інфекцією країн

7. Дитині вакцину проти пневмококкової інфекції вводять

- а) тричі
- б) двічі
- в) 1 раз

Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. /Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред.

- Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А. П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т.В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
5. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
6. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С. О., Голубовської О. А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
7. Tropical infections: manual / ed. by M. A. Andreychyn, V. D. Moskaliuk. – Lviv : «Magnolia 2006», 2019. – 220 p.
8. Козько В. М. Тропічні хвороби: навч. посіб. / В. М. Козько, Г. О. Соломенник, К. В. Юрко. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 384 с.

Заняття № 6. Імунопрофілактика грипу та інфекції, що викликана вірусом папіломи людини. Імунопрофілактика ротавірусної інфекції.

Ціль заняття: формування професійних знань про предмет, визначення основних понять, що стосуються теми заняття.

Запитання для самоконтролю:

1. Імунопрофілактика грипу.
2. Види вакцин проти грипу.
3. Імунопрофілактика ротавірусної інфекції.
4. Види вакцин проти ротавірусної інфекції.
5. Протипоказання до проведення вакцинації проти ротавірусної інфекції.
6. Імунопрофілактика інфекції, що викликана вірусом папіломи людини.

Завдання:

I. Відповісти на тест у зошиті.

1. Рекомендується здійснювати імунізацію вакциною для профілактики грипу
 - а) раз в два роки
 - б) щорічно
 - в) щомісячно
2. Вакцинопрофілактика рекомендована насамперед
 - а) дітям
 - б) особам груп ризику інфікування та розвитку постгрипозних ускладнень
 - в) літнім
 - г) туристам, які виїжджають їхні країни з епідемічною активністю вірусу грипу
3. Живу грипозну вакцину вводять
 - а) внутрішньом'язово
 - б) інтраназально

- в) перорально
- г) підшкірно

4. Інактивовані грипні вакцини вводять

- а) внутрішньом'язово
- б) інтраназально
- в) перорально
- г) підшкірно

5. До абсолютних протипоказань до проведення вакцинації проти грипу відносять

- а) алергію до курячого білка
- б) наявність температури
- в) супутні хвороби
- г) дитячий вік

6. Захисний ефект вакцинації проти папіломи людини може бути

- а) знижений внаслідок зловживання алкоголю
- в) прийому пероральних контрацептивів
- г) отримання імунодепресатної терапії

7. До найчастіших вакцинальних ускладнень вакцин від вірусу папіломи людини відносяться

- а) біль у введення
- б) бронхоспазм
- в) нудота

8. Кількість днів, у період яких необхідно спостерігати за реакціями у щеплених грипозними вакцинами

- а) 1 день
- б) 2 дні
- в) 3 дні
- г) 4 дні

9. Вакцина від ротавірусної інфекції вводиться

- а) внутрішньовенно

- б) внутрішньом'язово
- в) перорально
- г) підшкірно

10. Інтервал між введеннями вакцини від ротавірусної інфекції становить

- а) 1 тиждень
- б) 2 тижні
- в) 3 тижні
- г) 4 тижні

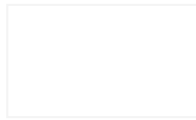
Список літератури, що рекомендується:

1. Лекційний матеріал.
2. Імунопрофілактика інфекційних хвороб: навч.-метод. посіб. /Л. І. Чернишова, Ф. І. Лапій, А. П. Волоха та ін.; за ред. Л. І. Чернишової, Ф. І. Лапія, А. П. Волохи. – 2-е вид., переробл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 320 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник (ВНЗ IV р. а.) / О. А. Голубовська, М. А. Андрейчин, А. В. Шкурба та ін.; за ред. О. А. Голубовської. — 2-е вид. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 688 с. + 12 кольор. вкл.
4. Інфекційні хвороби. Курс лекцій: навчальний посібник / Є. В. Нікітін, К. Л. Сервецький, Т. В. Чабан [та ін.]. – Одеса: ОНМедУ, 2012. – 252 с. – (Серія «бібліотека студента-медика»).
5. Інфекційні хвороби: підручник : у 2 т. / за ред. В. П. Малого, М. А. Андрейчина. - Львів: «Магнолія 2006», 2018. – Е. 1. – 652 с.
6. Інфекційні хвороби: енциклопедичний довідник / за ред. Крамарьова С. О., Голубовської О. А. К. : ТОВ «РА-ГАРМОНІЯ», 2018. – 592 с.
7. Гриневич О. Й., Маркович І. Г. Грип Н1N1: уроки пандемії // Укр.мед.часопис. – 2010. – № 5(79). – С. 28-32.

Питання до залікового заняття з дисципліни «Імунопрофілактика інфекційних хвороб» для студентів спеціальності «Фармація»

1. Соціально-економічні и медико-біологічні основи профілактики інфекційних захворювань
2. Загальні відомості про імунітет і імунопатологічні стани
3. Параметри постприщепного імунітету
4. Препарати, що використовуються для імунопрофілактики інфекційних хвороб. Вакцини, їх види
5. Препарати, що використовуються для імунопрофілактики інфекційних хвороб. Анатоксини
6. Імунні сироватки і імуноглобуліни
7. Умови зберігання вакцин та анатоксинів. «Холодовий ланцюг»
8. Організація проведення імунопрофілактики в Україні. Статті Конституції України і чинних Законів України. Накази МОЗ України, що регулюють проведення імунопрофілактики
9. Календар профілактичних щеплень в Україні. Вакцинація за віком
10. Протипоказання до проведення щеплень
11. Поствакцинальні реакції та ускладнення
12. Епідеміологічна та імунологічна ефективність імунопрофілактики
13. Особливості проведення щеплення на ендемічних та ензоотичних територіях
14. Вакцинація за епідемічними показаннями
15. Вакцинація вагітних. Вакцинація при лактації
16. Вакцинація дорослих із супутніми хворобами
17. Вакцинація дорослих з імунодефіцитними станами. Вакцинація ВІЛ-інфікованих
18. Імунопрофілактика дифтерії, коклюшу, правця
19. Екстрена профілактика правця
20. Імунопрофілактика поліомієліту
21. Імунопрофілактика корі, епідемічного паротиту, краснухи
22. Імунопрофілактика грипу

23. Імунопрофілактика герпетичної інфекції
24. Імунопрофілактика Ніб-інфекції, пневмококової інфекції
25. Імунопрофілактика папіломавірусної інфекції
26. Імунопрофілактика менінгококової інфекції
27. Імунопрофілактика вірусних гепатитів (гепатит А, гепатит В)
28. Імунопрофілактика черевного тифу, ротавірусної інфекції
29. Імунопрофілактика холери
30. Імунопрофілактика зоонозних інфекцій (туляремія, бруцельоз, сибірка, чума)
31. Імунопрофілактика сказу
32. Імунопрофілактика кліщового енцефаліту
33. Імунопрофілактика жовтої гарячки
34. Імунопрофілактика туберкульозу
35. Проведення вакцинації в умовах пандемії COVID-19
36. Сумісне введення вакцинних препаратів
37. Організація підтримки імунопрофілактики в суспільстві
38. Вакцинальні «міфи»

Навчальне видання

Радаєва Ірина Миколаївна

ІМУНОПРОФІЛАКТИКА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для проведення лабораторних занять з курсу за спеціальністю:
226 «Фармація. Промислова фармація»

В авторській редакції

Підп. до друку 25.11.2022. Формат 60x84/16.

Ум.-друк. арк. 1,62. Наклад 10.

Зам. № 2540.

Видавець і виготовлювач

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.

Україна, 65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12

Тел.: +38 (048) 723 28 39. E-mail: druk@onu.edu.ua